Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/442

5.2.2024

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2024/442,

annettu 24 päivänä tammikuuta 2024,

pyynnöstä rekisteröidä eurooppalainen kansalaisaloite ”Kielto eheytyshoidoille Euroopan unionissa” Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/788 mukaisesti

(tiedoksiannettu numerolla C(2024) 344)

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta 17 päivänä huhtikuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/788 ([1]) ja erityisesti sen 6 artiklan 2 ja 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissiolle toimitettiin 27 päivänä marraskuuta 2023 pyyntö rekisteröidä eurooppalainen kansalaisaloite ”Kielto eheytyshoidoille Euroopan unionissa”.

(2) Aloitteen järjestäjien mukaan sen tavoitteena on pyytää komissiota ”ehdottamaan sitovaa oikeudellista kieltoa hlbtq +-henkilöihin kohdistuville eheytyshoidoille Euroopan unionissa”. Aloitteessa esitetyn määritelmän mukaan tällaiset hoidot ovat ”toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on muuttaa tai tukahduttaa hlbtq+-henkilöiden seksuaalista suuntautumista, sukupuoli-identiteettiä ja/tai sukupuolen ilmaisua”. Järjestäjät katsovat, että komission olisi ”ehdotettava direktiiviä eheytyshoitojen lisäämisestä EU-rikosten luetteloon ja/tai muutettava voimassa olevaa tasa-arvodirektiiviä (2008) sisällyttämällä siihen tällaisten hoitojen kielto”; ”pantava täytäntöön ei-sitova päätöslauselma, jossa vaaditaan eheytyshoidoille laajaa kieltoa” unionissa; ja muutettava rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2012/29/EU ([2]). Järjestäjät toteavat myös, että kaikkien jäsenvaltioiden ”olisi otettava käyttöön eheytyshoitoja koskeva kielto tai tarkistettava nykyisiä säännöksiään”.

(3) Lisätietoja aloitteen sisällöstä, tavoitteista ja taustasta annetaan erillisessä liitteessä. Siinä selitetään, että eheytyshoidot ”koostuvat erilaisista henkisistä ja fyysisistä manipulaatioista, psyykkisestä ja hypnoosiin perustuvasta indoktrinaatiosta (joka yleensä esitetään ”terapiana”), lääketieteellisistä ja homeopaattisista toimenpiteistä, manausriiteistä ja muista käsittelyistä, joiden tarkoituksena on muuttaa seksuaalista suuntautumista sekä sukupuoli-identiteettiä ja sukupuolen ilmaisua”. Liitteessä viitataan useisiin raportteihin, joiden perusteella järjestäjät esittävät ”karkean arvion, jonka mukaan EU:ssa 5 prosenttia hlbtq+-kansalaisista on joutunut kokemaan pakottamista eheytyshoitoihin”. Järjestäjät luettelevat myös vuonna 2023 annetussa Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan tilaamassa raportissa ”Conversion Practices on LGBT+ People” ([3]) esitettyjä suosituksia eheytyshoitojen kieltämisestä.

(4) Aloitteen tavoitteiden perusteella komissio voisi hyväksyä ehdotuksen neuvoston suositukseksi, jossa kehotetaan kieltämään eheytyshoidot Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 83 artiklan 1 kohdan ja 292 artiklan tai SEUT-sopimuksen 19 ja 292 artiklan nojalla.

(5) Komissio voisi myös ehdottaa eheytyshoitoihin liittyviä toimenpiteitä SEUT-sopimuksen 19 artiklan nojalla edellyttäen, että noudatetaan tiukasti kyseisen määräyksen vaatimuksia ja erityisesti että eheytyshoitoja voidaan pitää mainitussa määräyksessä tarkoitettuna sukupuoleen tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvana syrjintänä.

([1]) EUVL L 130, 17.5.2019, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/29/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

([3]) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4dddcff4-2450-11ee-94cb-01aa75ed71a1

(6) Ei myöskään ole poissuljettua, etteikö komissio voisi ehdottaa tiettyjen pakkoon perustuvien eheytyshoitojen lisäämistä EU-rikosten luetteloon SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohdan nojalla edellyttäen, että noudatetaan tiukasti mainitun määräyksen vaatimuksia ja erityisesti että tällaisia eheytyshoitoja voidaan pitää ”erityisen vakavana rikollisuutena, joka on rajatylittävää joko rikosten luonteen tai vaikutusten johdosta tai sen vuoksi, että niiden torjuminen yhteisin perustein on erityisesti tarpeen”.

(7) Eheytyshoitojen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevien vähimmäisvaatimusten vahvistamista varten komissio voisi ehdottaa muutoksia uhrien oikeuksia koskevaan direktiiviin 2012/29/EU SEUT-sopimuksen 82 artiklan 2 kohdan nojalla.

(8) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että mikään aloitteen osista ei ylitä selvästi komission toimivaltaa esittää ehdotus unionin säädökseksi perussopimusten soveltamista varten.

(9) Tämä päätelmä ei vaikuta arvioon siitä, täyttyisivätkö tässä tapauksessa konkreettiset aineelliset edellytykset, joiden perusteella komissio voi toimia, mukaan lukien suhteellisuusperiaatteen ja toissijaisuusperiaatteen noudattaminen ja perusoikeuksien mukaisuus.

(10) Järjestäjäryhmä on antanut riittävän näytön siitä, että asetuksen (EU) 2019/788 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttyvät, ja nimennyt yhteyshenkilöt mainitun asetuksen 5 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti. Aloitteen hallinnointia varten on perustettu oikeushenkilö asetuksen (EU) 2019/788 5 artiklan 7 kohdan mukaisesti.

(11) Kansalaisaloite ei ole selvästi oikeuden väärinkäyttöä, aiheeton tai tehty haitantekotarkoituksessa, eikä se ole myöskään selvästi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa esitettyjen unionin arvojen tai Euroopan unionin perusoikeuskirjaan kirjattujen oikeuksien vastainen.

(12) Eurooppalainen kansalaisaloite ”Kielto eheytyshoidoille Euroopan unionissa” olisi sen vuoksi rekisteröitävä.

(13) Se, että asetuksen (EU) 2019/788 6 artiklan 3 kohdan mukaiset rekisteröinnin edellytykset täyttyvät, ei merkitse sitä, että komissio vahvistaisi millään tavoin aloitteen sisällön paikkansapitävyyden, joka on aloitteen järjestäjäryhmän yksinomaisella vastuulla. Aloitteen sisältö ilmaisee vain järjestäjäryhmän näkemyksiä, eikä sen voida millään muotoa katsoa edustavan komission näkemyksiä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Rekisteröidään eurooppalainen kansalaisaloite ”Kielto eheytyshoidoille Euroopan unionissa”.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kansalaisaloitteen ”Kielto eheytyshoidoille Euroopan unionissa” järjestäjäryhmälle, jota edustavat ja jonka yhteyshenkilöinä toimivat Mattéo GARGUILO ja Robin NOËL.

Tehty Brysselissä 24 päivänä tammikuuta 2024.

Komission puolesta
Věra JOUROVÁ
Varapuheenjohtaja